

Handläggare
Klara Allenmark
Telefon: 0850818088**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2022-12-15

Skötselplan för Magelungens strand

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden fastställer skötselplanen för Magelungens strand enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har 2020 beslutat om Lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Magelungen och Forsån. Programmet anger vilka åtgärder Farsta stadsdelsnämnd ansvarar för, för att bidra till god vattenstatus i sjön. Nämnden ansvarar bland annat för att ta fram en skötselplan för Magelungen. Det är essentiellt för att utveckla och bibehålla de naturvärden som finns i sjön. Genom att förbättra de fysiska livsmiljöerna bidrar skötselplanen till att nå god ekologisk status.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till skötselplan tillsammans med en extern konsult under 2021. Under 2022 har förvaltningen granskat förslaget internt. Ett genomförande av skötselplanen är essentiellt för att bevara, främja och utveckla områdets naturvärden och därigenom bidra till att uppnå god ekologisk status i sjön.

Bakgrund

De flesta sjöar och vattendrag i landet är mer eller mindre påverkade av mänsklig exploatering, något som kan påverka klassificeringen av ekologisk status. Enligt ramdirektivet för vatten som har beslutats av EU och implementerats i svensk lagstiftning via miljöbalken ska alla vatten uppnå god kemisk och ekologisk status.

Kvaliteten på miljön i en vattenförekomst benämns som miljö kvalitetsnormer och ansvaret för att dessa normer följs ligger på kommuner och andra myndigheter. Sjön Magelungen, som delvis ligger inom Farsta stadsdelsområde, bedöms ha otillfredsställande ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Denna statusklassning beror huvudsakligen på förekomsten av miljögifter

och höga fosforhalter. Mot denna bakgrund har Stockholms stad, bland annat det kommunala bolaget Stockholm Vatten och Avfall, tillsammans med Huddinge kommun och Tyresåns vattenförbund tagit fram ett lokalt åtgärdsprogram (LÅP) för Magelungen och Forsån. Det lokala åtgärdsprogrammet fastställdes av kommunfullmäktige år 2020.

Åtgärdsprogrammet omfattar bland annat åtgärder där stadsdelsnämnder ges genomförandeansvar. Syftet är att belysa de huvudsakliga utmaningarna och att lista åtgärder som behöver genomföras för att vattenmiljön förbättras till att motsvara god ekologisk status. En av åtgärderna som nämns är att ta fram en skötselplan för Magelungen. Genom att förbättra de fysiska livsmiljöerna bidrar skötselplanen till att nå god ekologisk status både med avseende på de biologiska parametrarna och på hydromorfologin¹.

Ärendet

Nämnden ansökte och fick medel för vattenåtgärder i samband med verksamhetsplanen 2021, för att ta fram en skötselplan för stranden längs Magelungen. Ett förslag till skötselplan har tagits fram tillsammans med en extern konsult under 2021.

En kartläggning av Magelungens naturvärden har gjorts, baserat på en sammanställning av befintliga underlag och nya inventeringar. Denna kartläggning har legat till grund för de förslag på skötselåtgärder i Magelungens strandkant och vattenbrynet som kan bidra till att bevara, främja och utveckla Magelungens naturvärden. Skötselåtgärder som bidrar positivt till biologisk mångfald finns också med. I förslaget berörs dock inte åtgärder kopplade till dagvattenfrågor då dessa tas upp i ett separat åtgärdsprogram. Förslagen har delats upp i övergripande åtgärder och platsspecifika åtgärder beroende på typ av åtgärd.

Skötselplanen är avgränsad till Farsta stadsdelsnämnds ansvar. Detta innebär att skötselplanen omfattar mark som ligger inom Farsta stadsdelsområde, vilket innefattar Magelungens norra strand och Farstanäset.

Exempel på föreslagna skötselåtgärder är att bevara strandskog och främja död ved i vatten, skapa nya groddjursvatten och att utföra vasslätter. Vasslätter är en åtgärd som har utförts under 2022, som följd av skötselplanen, med hjälp av medel för god vattenstatus.

¹ Den fysiska livsmiljön för vattenlevande organismer sammanfattas i begreppet hydromorfologi.

En schablonkostnadstabell med uppskattade kostnader för åtgärdsförslagen har tagits fram. Exakta kostnader är beroende av förutsättningar på platsen, priser i befintliga avtal, storlek på insats och liknande, men tabellen kan utgöra ett stöd i ett första skede för att bedöma ungefärliga kostnader för genomförandet.

Om nämnden beslutar att fastställa åtgärdsförslagen innebär det inte att nämnden fattar beslut om finansiering av åtgärder. Vilka åtgärder som ska genomföras prövas i stadens ordinarie processer som exempelvis ansökningar om medel. Förvaltningen beräknar att delvis kunna utföra åtgärderna inom ordinarie driftbudget men även genom utökad finansiering genom central medelreserv. Förslaget till skötselplan har reviderats internt inom förvaltningen under 2022 för att överensstämna med övriga styrdokument och inkomna synpunkter från miljöförvaltningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling. Stadens miljöförvaltning har haft möjlighet att lämna synpunkter på utkastet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I samband med att Farsta stadsdelsområde växer med fler invånare och bostäder behöver ambitionerna vara höga för att vårda och utveckla vår gemensamma miljö. Förvaltningen bedömer att skötselplanen är nödvändig för att nämnden ska kunna bidra till sin del av ansvaret för att nå upp till god vattenstatus i Magelungen. En skötselplan utgör ett kunskapsunderlag och fungerar som prioriteringshjälp, och på så sätt skapas förutsättningar som är essentiella för att bidra till god vattenstatus. Skötselplanen ger också möjlighet att utveckla natur- och rekreationsvärden. Det innebär att Magelungen får rikare biologisk mångfald och ökade rekreationsvärden som kommunens invånare får bättre tillgång till.

Förvaltningen anser att det saknas relevanta jämställdhetsaspekter i detta ärende.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden fastställer skötselplanen enligt förvaltningens förslag.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Sara Wrethed
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förslag till skötselplan för Magelungens strand
2. Lokalt åtgärdsprogram för Magelungen och Forsån

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2022-11-28
Sara Wrethed, Avdelningschef	2022-11-28